

FLANDRA

KATOLIKO

MAANDSCHRIFT VAN HET

KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND

EDMOND PRIVAT

VIVO DE ZAMENHOF

Dua Eldono.

" Granda nombro da bildoj sur kreta papero. Fama verko de fama aŭtoro. Stilo ne atingita ĝis nun de alia verkisto, lego de iu ajn paĝo alportas plej altan ĝuon al ĉiu lingvoscianto. Resume: Fiero de nia literaturo. La libron bele ekipitan devus havi ĉiu Esperantisto, kion ebligas la relative tre malalta prezo "

Ligilo (Ĉeĥo-Slovakujo).

PREZOJ: bind. 29 fr. broŝ. 20 fr.

Eldonita de

THE ESPERANTO PUBLISHING CO., LTD.

Mendu ĉe

Katolika Esperanto Instituto a.s.p.c., Eg. Segerslaan 14, Wilrijk.

Poŝtekkonto n° 4549.84.

... Rookt ...
JAMAYCA
DE FYNSTE DER SIGAREN

Rijke keus in cigarillos
Sigarenfabrieken JAMAYCA, Arendonk
(oni korespondas en Esperanto)

VOOR UWE

Parketvloeren, Linoleums,
Meubelen en Marmers

VRAAGT DE ALOMGEKENDE

BOENWAS GLIMO

Firma Corstiaens - Neefs

St-Antoniussstraat, 12-14, Antwerpen

JAARGANG 5 (8)

Nr 1

NOV.-DEC. 1939

flandra

katoliko

Maandblad van het
Katholiek Vlaamsch
Esperanto-Verbond
K. V. E. V.

Monata Organo de
la Flandra Unuiĝo
Katolika Esperantista
F. U. K. E.

Redakcio: Patro C. v. Hoogstraten, O. Praem., Abatejo Grimbergen. (B)

Abonoprez: 15 fr. Kun membreco FUIKE kaj IKUE 20 fr. Abonoprez por eksterlando 20 fr. P-konto 412.354 K.V.E.V. Aalst

FLANDRA UNUIĜO

DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ F. U. K. E.
Kath. Vlaamsch Esperanto Verbond K. V. E. V.
SEKCIO DE LA INTERNACIA KATOLIKA UNUIĜO ESPERANTISTA

Voorzitter: Lic. Leo Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst. Ondervoorzitter: Dr Marcel Naster, Naamsche straat 113, Leuven. Proost: E. H. A. Beckers, Professor, Normalschool, Mechelen a. Maas. Secretaris: J. Van Deun, Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout. Kassier: K. V. E. V. Aalst, P-konto 412.354. Algemeen Bestuur: Kapitein P. Vangeel, Bonheiden.

Katholiek Esperanto Instituut, E. Segerslaan 14, Wilrijk. Postcheckrek. n° 4549.84.

PROVINCAJ KAJ LOKAJ DELEGITOJ:

Antwerpen

ANTWERPEN
BONHEIDEN
EKEREN
GEEL
HOBOKEN
MERKSEM
MOL
Ste MARIABURG
WILRIJK

E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, P-konto 4145.89
Kapitano P. Vangeel
Joz. Thijssens, Geesten, 72
M. Gordon, kleermaker, Statiestraat, 3
J. De Groot, onderwijzer, Caronstraat, 31
G. V. d. Bergh, onderwijzer, Tanghehoefstraat 2
F-tno M. Bergmans, Markt, 19
Joz. Cammaert, Van de Weygaardlei, 12, P-konto 4274.93
D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14

Brabant

GRIMBERGEN
LEUVEN

E. H. Canisius van Hoogstraten, o. praem., abdij
Petro De Fraye, Kapucienenvoer, 75, P-konto 4427.19

Limburg

BILZEN
HASSELT
TONGEREN

K. Dubois, Brugstraat 26
A. Tournel, Guido Gezellestraat, 5
Jos Smets-Box, Kielenstraat 74

Oost-Vlaanderen

GEERAARDSBERGEN
GENT

C. Bernaert, Pelgrimstraat, 1
M. De Valck, Scheeplosserstraat 50, Gent, P-konto 410.102

West-Vlaanderen

BRUGGE
KORTRIJK
LEDEGEM
LICHTERVELDE
OOSTENDE
ROESLARE
TIELT

F. Roose, G. Gezellelaan, 15
P. Mattelaer, apotheker, Voorstraat, 40
F-ino Quagebeur, Statiestraat, 39
Kam. Ferijn, Wetstaat, 47
Maurice Hessens, Blauw Kasteelstraat, 86
H. Braekevelt, Statedreef, 177
J. Van Haute, onderwijzer, Steenweg op Wakken

Kristnaska Kanto.

LA ŜAFISTOJ.

(Herderkens, herderkens, die er zoo vroom).

Teksto A. Cuppens. Muziko L. De Vocht.

Ho vi ŝafistoj en kampoj sen lim'
Garde pasigas la nokton per preĝo:
Piaj ŝafistoj, ho, supren l' anim',
Aŭdu la kanton pri l' veno de l' Reĝo!
Gloria in Excelsis Deo! (Trifoje)

Tero, ĉielo atendis je LI.
Dio kaj Reĝo de l' mondo kaj steloj,
Sankta Patrino Lin donis al vi,
Kiel Savanton el pacaj ĉielo!
Gloria in Excelsis Deo! (Trifoje)

Iru al Li, ripozanta en stal',
Al vi leviĝas manetoj petolaj;
Regas nun paco post pena batal,
Dia favoro por homoj bonvolaj!
Gloria in Excelsis Deo! (Trifoje)

Tradukis E. Paesmans.

Lees in de Kersttijd de geschiedenis van
**SUSKEWIET, SCHROBBERBEEK
EN PITJE VOGEL!**

Koop daarom tijdig de « KRISTNASKA TRIP-
TIKO » door Felix Timmermans, in de Espe-
rantovertaling van E. Paesmans. Prijs: 6 fr.
KATHOLIEK ESPERANTO INSTITUUT.

Lees aanstonds de Radiorubriek!!!

FELIĈIGAN KRISTNASKON
kaj
PROSPERAN NOVJARON

F. U. K. E. deziras al ĉiuj
siaj anoj kaj abonantoj.

BUITENGEWOON AANBOD

VAN 25 DECEMBER TOT 10 JANUARI.

TITEL VAN HET BOEK.	SCHRIJVER	Gewone prijs.	Gunstprijs.
De Spijker op den kop geslagen	N. HOEN	fr. 2,50	fr. 1,—
Beknopt leerboekje Maassen		fr. 2,50	fr. 1,—
Verda Koro	JULIO BAGHY	fr. 16,50	fr. 10,—
Ellernu (daŭriga kurso)	SZILAGYI	fr. 16,—	fr. 10,—
Proverbaro Esperanta	Dr. ZAMENHOF	fr. 7,50	fr. 4,—
Lingvaj respondoj	Dr. ZAMENHOF	fr. 7,50	fr. 4,—
La Tuta Esperanto	H. SEPPIK	fr. 24,—	fr. 15,—
La Sunkrono	MARIE KOENEN	fr. 13,—	fr. 5,—
Oficiala Vortaro — verklarend	S. GRENKAMP	fr. 20,—	fr. 13,—
Kristnaska Triptiko.	F. TIMMERMANS	fr. 6,—	fr. 4,—
Esperanto-sterretjes		fr. 5,—%	fr. 3,—%
Sluitzegels FUKÉ		fr. 5,—%	fr. 2,—%
Konversacia Literaturo -- volledige serie	A. CSEH	fr. 15,—	fr. 7,50
For la viandon	RAKOSI	fr. 7,50	fr. 3,50
Aventuroj de Antonio	FR. OMELKA	fr. 6,—	fr. 3,—
Malgranda Legolibro	Dr. ZAMENHOF	fr. 5,—	fr. 2,50
Katolika kantaro	J.H. WESTEN	fr. 5,—	fr. 3,—
La Esperanto Klubo	E. MALMGREN	fr. 7,50	fr. 4,—
Ĉu vi aŭdis tion	S. GRENKAMP	fr. 13,—	fr. 5,—
Historio de Kristo	G. PAPINI	fr. 60,—	fr. 20,—
Handelsbrievenboek	MERKURIO	fr. 15,—	fr. 7,50
Muusses' Esperanto bibliotheek. Enkele nrs.		fr. 4,50	fr. 2,50
Verdaj Donkilotoj	J. BAGHY	fr. 24,—	fr. 15,—
Kompatinda Klem	J. MERCHANT	fr. 9,—	fr. 6,—
Kompatinda Klem - gebonden		fr. 15,—	fr. 10,—
Princino de Marso	STURMER	fr. 12,—	fr. 8,—
Princo kaj Betty	WODEHOUSE	fr. 12,—	fr. 8,—
Tempo Maŝino	WELLS	fr. 12,—	fr. 8,—
Colomba	P. MERIMEE	fr. 12,—	fr. 8,—
Problemo de la Internacia lingvo	COLLINDER	fr. 9,—	fr. 6,—
Preter la Vivo	J. BAGHY	fr. 24,—	fr. 15,—

Deze bovenstaande boeken worden slechts geleverd, zolang de huidige voorraad strekt en worden niet vrachtvrij geleverd. De verzendingskosten dienen dus te worden betaald. Bovenstaand aanbod is slechts geldig van 25 DECEMBER 1939 TOT 10 JANUARI

1940. Na deze datum zal geen rekening met de hiervoor staande prijzen meer worden gehouden.

HAAST U. WANT ONZE VOORRAAD IS ZEER KLEIN!

Grava Vorteto.

Meze de Novembro ni sendis al nia anaro, sciigon kaj alvokon por tujaj repago de la F. U. K. E. kotizo por 1940.

De multaj ni rapide ricevis la malsupran parton de la karto kaj la pagon. Dankon al ili. Sed bedaŭrinde estas ankoraŭ aro, kiu neglektis resendi al ni tiun karton sciigante al ni ĉu jes aŭ ne ili ŝatas reaboni aneksiĝi.

Karaj FUKÉ-anoj, ĉu vi komprenas, ke la estraro faras sian tutan eblon por vivteni nian karan Unuigon, al kiu ĝi deĉiĉis 4 jarojn da laborego, peno kaj propagandado por ĝin atingigi la nunan brilan staton?

Ĉu tiam estus troe demandi la pagon de la kotizo aŭ almenaŭ la resendon de la karto, por ke ni sciu vian decidon?

Ni eĉ sendis postan cirkuleron (novaj kostoj kaj kroma laboro por ni), sed vi komprenas ke ni ne povas daŭrigi la sendadon de tiaj alvokoj.

En la malfacilaj nunaj cirkonstancoj ni nepre devas ĉesi la plusendadon de Flandra Katoliko al la nepagintoj. Ni tamen fidus ke Vi dece taksas nian klopodon kaj ankaŭ la taŭgecon de nia revuo, por ke vi tuj decidu reabonigi por la venonta jaro kaj ĝiru vian 20 fr. al poŝtĉekkonto No 412.354 de K. V. E. V., Aalst.

Jos. V. Deun, sekretario.

MI AMAS VIN.

Mi amas Vin, Patrino kara,
Pli dolĉa ol la ter-mielo,
Mistika Rozo, frua Stelo,
Ĉiela pordo, Stelo mara.

Mi amas Vin el plena koro,
Ĉe Vi forgesas mi mizeron,
Vantecon, zorgojn, tutan teron,
Ĉe Vi foriĝas la doloro.

Mi amas Vin, Lilio blanka,
Plej bela, ĉarma Virgulino,
De ĉiuj homoj Kor-reĝino,
Al Vi sopiras koro danko.

Mi amas Vin kaj ĉiam penas
Vin ami plie ĉiun horon,
Al Vi konfidus mi la koron,
Al Vi mi ĉiam rapidvenas.

Op een mijn geloopten?

Men zou zeggen, dat de prachtige boot, waar zoolang aan gewerkt is en die met zooveel succes steeds verder stoomde ondanks storm en zandbanken, n.l. het prachtschip FUKÉ, nu plots op een mijn is geloopten. Want vele leden van de bemanning worden vermist of zijn zelfs als verloren beschouwd, daar ze nog altijd..... niet hun bijdrage hebben hernieuwd. En dat is de oorzaak dat we dit F. K.-nummer nu pas uitgeven en dat ook het volgende nummer niet dan na twee maanden zal verschijnen. Daarna zullen we zien; indien de vermiste leden zullen worden teruggevonden of door andere vervangen, dan zal F. K. weer maandelijks verschijnen, indien niet, dan om de twee maanden.

Waarom het lidmaatschap niet meer hernieuwen? Omdat de tijd slecht is? Och, men heeft met wat goede wil toch zoo gauw 20 fr. uitgespaard in zaken, die van weinig belang of zelfs nadeelig zijn, en die men ondanks slechte tijden toch altijd nog wil blijven genieten. Is het redelijk, dat goede werken en noodzakelijke bewegingen altijd het EERSTE slachtoffer zijn van «besparingen»?

Ondanks het volkomen verlies van de vermiste leden, zal FUKÉ toch zijn reis voortzetten.

We vragen met aandrang aan onze groepsleiders, dat ze de moed niet in de schoenen laten zinken, maar al het mogelijke in het werk stellen om hun groep vol leven te houden, in voeling blijven met de gemobiliseerde leden en, indien ze zelf zijn gemobiliseerd, een plaatsvervanger doen kiezen. Wat de gemobiliseerde leden betreft, we weten, dat die nu meer dan ooit de kans hebben om propaganda te maken. Veel soldaten gaven hun verlangen te kennen om Esperanto te leeren. Onze leden, die ertoe bekwaam zijn, moeten die gelegenheid te baat nemen om kursussen in te richten en ook het nut en noodzakelijkheid van een katholieke beweging te doen inzien. Onze katholieke Esperantobeweging bevorderen weze het bewuste doel van de propaganda. Wij van onze kant blijven gaarne bereid hen de gewenschte inlichtingen te verschaffen of raadgevingen te doen.

APOSTOLADO DE JAPANA KATOLIKA
ESPERANTISTO.

Nia malproksima samkredano kaj IKUE-ano, S-ro Tanuma-Tosio, eksprofesoro de la katolika Universitato de Tokio, faris tre meritplenan laboron, verkante tutspecialan altvaloran historion pri « La Originoj de la Protestantismo ». Unu el la plej konataj Esperantistoj el Japanujo, S-ro Takahasi, diras en « Revuo Orienta » pri tiu verketo jenon :

« Lastatempe mi ricevis unu ekzempleron « de la broŝuro « La Originoj de la Protestantismo » de ĝia aŭtoro, S-ro Tanuma-Tosio. « Kvankam mi ne estas studanto de religiaj « problemoj, mi estis ravita de la beleco de « la stilo kaj de la interesa enhavo de la « broŝuro. Mi finlegis ĝin unuŝpire. S-ro Tanuma estas jam konata kiel scienculo de « la franca lingvo kaj mi mem petis antaŭe « al li klarigon pri franclingva dokumento. « Sed mi tute nesciis, ke li havas tian belan « stilon en Esperanto. Cetere la enhavo de « la broŝuro estas tiel nova, ke mi demandis min, kie li trovis kaj kolektis tiel mirindan materialaron. mi skribis jene en mia « dankletero al li : « Legante vian broŝuron, « mi sentis min kvazaŭ veturanta sur kvietaj « printempa maro laŭ favora vento ». Tio « estas mia vera impresoj pri la boneco de « la stilo. Sed la enhavo havas tiel grandan « potencon, ke ĝi renversos la historian « koncepton al multaj legantoj. Mi bone komprenas, ke tia bona verko estis bonvenigita kaj eldonita en malproksima Nederlando ».

Tiu broŝuro estas eldonita de la Internacia Katolika Informejo (I. K. I.). Do, se vi aĉetas tiun broŝuron vi atingos trioblan utilon ; le, vi pliriĉigas vian scion pri la religio per io grava, kaj 2e, vi subtenas la Esperanto-apostoladon de I. K. I. kaj laste, vi havos la plezuron legi originalan Esperantan verkon de konata Japano. Tial ne hezitu mendi ĝin ĉe Internacia Katolika Informejo, Fraterhuis, De Vliert, 's Hertogenbosch, Nederlando. Prezo : 4 fr.

KATOLIKA ESPERANTOAGADO EN
BRAZILJO.

En la tria Nacia Eŭkaristia Kongreso, kiu okazis en Recife, la Pernambuka Esperanto Unuiĝo organizis specialan kunvenon por la Esperantistoj, kiuj vizitis la kongreson. Ni esperu, ke la multaj katolikaj Esperantistoj en Brazilio post nelonge formos fortan katolikan Esperantomovadon je la utilo al Eklezio kaj sia Patrujo.

Konvertitino al gefratoj en Kristo.

« Laŭdegu, animo mia, la Sinjoron, ĉar al mi faris grandajn aferojn Tiu, Kiu estas plenpotenca kaj Kies nomo estas sankta ».

Antaŭ mi sur muro pendas pentraĵo de Carracci, « Jesuo donas la vidon al blindulo ». Ĉiutage mi rigardas tiun ĉi pentraĵon kun plej alta danko al la Sinjoro, ĉar mi estis iam spiritblindulo kaj la Dia Saniganto diris al mi : « ekvidu » ! Tiam tuŝitaj de Di-mano, la okuloj de mia animo ekmalfermiĝis. Tio okazis antaŭ 21 jaroj. Kaj kie ? En la « ruĝa paradizo », en multesuferanta Rusujo. Jes, la Bona Paŝtisto serĉas ĉie perditajn ŝafojn kaj se Li trovas malgrandan ŝafidon, Li prenas ĝin sur Sia ŝultro kaj portas ĝin al Sia stalo.

Oni nur devas ESTI MALGRANDA kaj transdoni sin al Li komplete, sen rezervo, por ĉiam. Tio ĉi estas la saĝa konsilo kaj scienco de la sankta malgranda Teresia, kiun, pli malfrue, la Sinjoro donis al mi kiel instruistino.

Ho, kiel dolĉe, kiel belege, esti kaptita kaj venkita de Jesuo. Kiu estas Amo kaj volas nian feliĉon ! En nia tempo multaj homoj estas, bedaŭrinde, viktimoj de materio, de peko, de falsaj trezoroj ; ili havas okulojn, sed ne vidas ; Jesuo vokas ilin, sed ili ne aŭskultas ; ili preferas kotan marĉon kun malpura akvo anstataŭ la puran fonton, kiu donas al ni eternan vivon, senfinan feliĉegon.

Karaj gefratoj, mortintaj al la mondo, vivu en Kristo, kun Kristo, per Kristo kaj por Kristo je pli granda gloro al Dio !

Infaneto de Sinjorino.

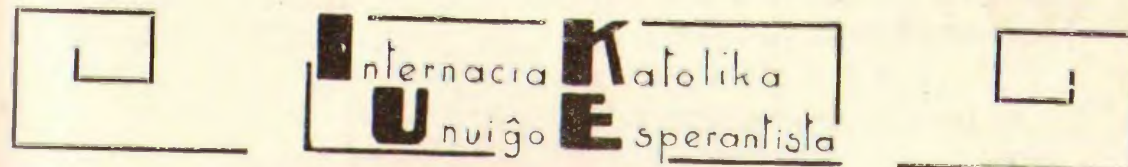
La verkintino de la supera artikoleto lemis Esperanton speciale por fari per ĝi apostoladon. Ŝi sendis al ni ankaŭ kelkajn poemojn, kiujn ni volonte publikigos. Ni tamen ne povas konigi ŝian nomon, ĉar ŝiaj parencoj ankoraŭ vivas en Rusujo kaj la konvertitino, kompreneble, kontraŭbatalas la teoriojn de la ruĝa paradizo. Tial ŝi ĉiam subskribas per « Infaneto de Sinjorino ».

Red.

Lees F. K. altijd heelemaal.

Elke regel moet U

belang inboezemen!

XXIa I. K. U. E. - KONGRESO

5 - 10 aŭg. Antverpeno 1939.

Malgranda parto el la ĉirkaŭe 400 kongresanoj, kiuj ĉeestis la solenan malferman Meson, fotografita malantaŭ la Katedralo. — De maldekstre dekstre: F-ino Fiedler (en nacia kostumo), S-roj Van Deun, Douwen, Paesmans, Calloens, Monsinjoro Van Eynde, S-ro Heilker, Sac, Beckers kaj Eras.

Fotografajkonkurso.

Ne tre multaj fotografiaj envenis por la konkurso. Juĝante laŭ la originaleco ni elektis jenajn tri fotografiajn por la lotumado de la premioj : « Kanoniko Rotondo el Italujo surprizita » kaj Monsinjoro Van Eynde, reprezentanto de Lia Em. Kard. Van Roey inter la Prezidantoj de IKUE kaj FUCE, ambaŭ faritaj de S-ro Nico Stijnman, Goudenregenstraat 84, Den Haag kaj « Niaj Hungarinoj dum refreŝiĝo en bela loketo en Bruĝo », farita de S-ino Agnes Sinnema-De Vetten, Voorburg (Nea).

La tri fotografiaj aperos en Espera Katolika kaj Flandra Katolika, kaj la gefotografintoj ricevos sian premion. Korajn gratulojn al ili !

Fotografiaj de Nia XXIa.

Ankoraŭ kelkaj ekzempleroj estas haveblaj de la fotografiaj faritaj antaŭ la Urbdomo kaj malantaŭ la katedralo, po 15 fr. Mendeblaj per ĝiro al poŝtekkonto n-ro 137.438 de J. V. Deun-Jespers, Turnhoutschebaan 277, Borgerhout.

RAPORTO DE LA EKLEZIULA KUNVENO DUM NIA XXI^a

La kvaran kongrestagon, merkredon je la 2½ h. okazis la unua sekcia kunveno de la ekleziuloj. Be- daŭrinde ne ĉiuj ekleziuloj ĉeestis, parte pro la fakto, ke la kunveno estis indikita okazonta je la 8a vespere sed, laŭ decido de la IKUE-prezidanto en la matena kunveno, vere okazis je la 2½ h. kaj ankaŭ parte tial, ke kelkaj jam devis forlasi la kongreson. Estis reprezentataj: 3 nacioj, 5 ordenoj kaj kongregacioj, la sekularuloj kaj la seminari- anoj.

Unue parolis Patro De Coene, Redemptoristo, pri sia laboro koncerne la religian terminaron. Li faris por tiu ĉi raporto resumon de lia parolado. Jen:

« I — Celo de lia laboro.

1) Ne klarigi la vortojn; tio kvankam utila, ne urĝas, ĉar ĉiu povas trovi tion en sia nacia lingvo. Aliflanke tio supozas la ekzistadon de eklezie aprobita terminaro.

2) Sed: doni la Esperantan vorton kun la korespondanta vorto en aliaj lingvoj. Mi intencas traduki latine, nederlande, france, angle, germane kaj eventuale itale kaj hispane. Kie estos necese, mi aldonos klarigon en Esperanto.

II. — Metodo.

1) Kontroli ĉu la oficialaj vortoj havas bonan trakon.

2) Prezenti en kunlaboro kun du Lingva-Komitatoj, laŭ la reguloj de La Lingva Komitato, la man- kantajn.

III. — Aprobo poste postulata.

1) de du teologiaj cenzuristoj. Funkcii kiel cenzur- istoj akceptis jam Dom. Cyprianus Coppens, O. S. B. kaj Prof. De Mayer. Dankon al ili.

2) de la Estro de la Redemptoristoj.

3) de la oficiala Aŭtoritato por tio en Romo aŭ almenaŭ en iu diocezo, kie la listoj kiel fiksitaj estas publikigataj ».

La ĉeestantoj aprobis tiun sistemon kaj oni aŭ- digis, ke ni bezonas tiun fiksan, universalan, reli- gian terminaron, antaŭ ni povos ricevi la Impri- matur por la eldono de la Biblio.

Poste Patro van Hoogstraten atentigis la fakton, ke oni ĝenerale maltaŭge uzas la vorton: « monaĥo ». Oni ne traduku « kloosterling » « religieus » per « monaĥo », ĉar ne ĉiu « kloosterling » estas monaĥo. « Monaĥo » nur signifas « monnik » (moine, monachus). Oni decidis tial uzi en la estonto por « kloosterling » « religiulo », kvankam ankaŭ tiu vorto ne plene kontentigas. Eble pli bona estus: re- gularano. Oni ankaŭ fiksu aliajn vortojn por « kloos- ter » kaj la kunmetitaj vortoj, en kiuj oni malprave uzas « monaĥo ». Oni ne diru, ke tiuj vortoj jam estas oficiale akceptitaj, ĉar **le** ni ne devas ak- cepti maltaŭgajn vortojn en religia kampo, ofici- aligitajn de personoj, kiuj ne estas kompetentaj en tiu kampo, kaj **2e**, se oni akceptus la vorton « monaĥo » por « kloosterling », tiam tamen restas necesa fiksi alian vorton por « monnik », ĉar la ve- ra diferenco inter « monnik » kaj « kloosterling » de- vas ankaŭ en Esperanto esti esprimebla.

Post tio P. v. Hoogstraten klarigis la motivon,

pro kiu li petis permeson aranĝi dum la kongreso tiun specialan kunvenon por la ekleziuloj, kaj pri- traktis sufiĉe vaste la grandan utilon de ekleziula unuiĝo kun propra organo en la kadro de IKUE, kaj el Esperantovidpunkto kaj el religia vidpunkto. Post plena aprobo de la propono fondi tian ekle- ziulan unuiĝon, oni priparolis ĝiajn vivkapablecon kaj organizan manieron.

Pritrakti tiun, ŝajnan negravan, aferon en Flandra Katoliko kaj Espero Katolika ŝajnas pro diversaj motivoj neutila. La kompleta pritrakto estas sen- data al la IKUE-estraro kaj kelkaj gravaj eklezi- uloj en Esperantokampo; post ilia aprobo li petos la aprobon de Lia Em. Kard. van Roey kaj tiam ko- mencos la laboron, sendante la kompletan pritrak- taĵon, eble jam en la formo de la dezirata revuo, al ĉiuj ekleziuloj-Esperantistoj en la mondo.

Liaj Episkopoj Meŝtoj Monsiuloj Eltschner kaj Buckx, al kiuj li konigis la aferon jam antaŭ la kongreso, sendis kuraĝigan leteron.

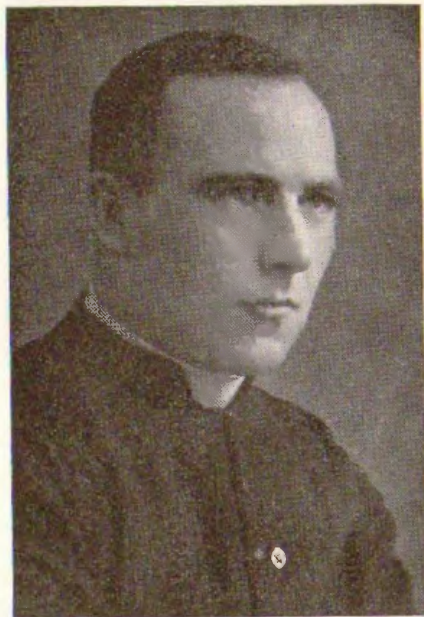
La tagon, sekvantan la kunvenon, oni informigis ke ankaŭ la Patroj Zamora kaj Rodriguez el Ĉilio kaj Patro Coronado el Peruo, kiuj ne povis ĉeesti la kunvenon sed al kiuj Patro De Coene eksplikis la proponon, plene aprobis kaj subtenos tiujn klo- podojn.

La unua ekleziula kunveno estis tre interesa kaj vere sukceso. Ĝi estu ero de granda ĉeno de tiaj kunvenoj.

Raportinto.

N. B. La nuntempa monda situacio malhelpas la efektivigon de la intencoj, sed ni preparos ĉion, por ke ni povu baldaŭ komenci post la refavoriĝo de la cirkonstancoj.

C. v. Hoogstraten, O. Praem.

Prof. A. BECKERS,
Religia Konsilanto de FUKU.

VERSLAG OVER HET XXIe KONGRES VAN KATHOLIEKE ESPERANTISTEN

« NIA PLEJ BRILA » (Vervolg)

De **MAANDAG** werd ingezet met de H. Mis opgedragen door Z. E. Heer Deken Jongen (Nederl.) met Esperantopreek door E. H. Vernoux (Frankrijk). Hij behandelde het thema: Eenheid door Christus in de H. Communie, in de Eucharistie.

Op weg naar Concordia bemerkten we de uiterst sympathieke verslagen door de **pers** over het kongres uitgebracht.

Om 9.45 uur opende Heer Heilker de **tweede werkvergadering**. Na een dankwoord aan Z. E. Heer Deken Jongen en E. H. Vernoux, verleende hij het woord aan **Heer E. Paesmans** van Antwerpen, die het tweede kongresthema inleide: « **BOEKENKEURDIENST** ». (Voor inhoud van deze actueele en uiterst interessante uiteenzetting raadplege men E. K.)

Heer Heilker dankt spreker en kondigt aan dat 's namiddags het onderwerp verder zal besproken worden.

Heer de Jong leest een postkaart van E. H. Hewera, uit Praag.

Dr. Naster leest dan het **verslag** over de vergaderingen van den vorigen dag, hetwelk zonder opmerking wordt goedgekeurd.

Eerw. P. Roosen, doet namens I. K. I. een oproep tot de kongressisten. Een geldomhaling ten voordeele van deze instelling brengt nagenoeg 134 Belg. fr. en 7 gulden op; intusschen doet Heer Heilker eenige mededeelingen; Heer Paesmans resumeert nog eens zijn verhandeling en daarna gaat het in groep naar het **Antwerpsche stad- huis**.

Om 11 uur worden de kongressisten er plechtig **ontvangen** door de Schepenen Van Put en Somers, en de gemeenteraadsleden Bernaerts, Huyghens, e.a.

Heer Lic. L. Calloens, voorzitter van F. U. K. E. herinnert de ontvangst, die Dr. Zamenhof zelf hier te beurt viel tijdens het wereldkongres van 1912; hij spreekt over het universeel kongres van 1928, het eerste kongres van de « Flandra Ligo Esperantista » van 1930 en de plechtige ontvangst van de Vlaamsche Esperantisten dit jaar met Pinksteren.

Namens de kongressisten van I. K. U. E. dankt hij het magistrat voor de hulp en de welwillendheid onder alle opzichten tegenover de Esperanto-beweging.

Heer Heilker, voorzitter van I. K. U. E. doet dan een aanspraak in Esperanto.

Als voorzitter van het kongres, dankt spreker voor de hartelijke ontvangst in de stede Antwerpen.

« De katholieke Esperantisten werken de anderen niet tegen; allen werken samen voor het geluk van allen, voor den vrede, voor de verbredering onder de volkeren. Wij verwijderden de taalmuur die hen van elkaar scheidt. Iedereen, hier aanwezig, van welk land hij ook afkomstig

weze, verstaat mij nu, en allen verstaan elkander onderling, dank zij Esperanto ».

De voorzitter brengt dan de opvoering in Esperanto van « Hamlet » van Shakespeare in herinnering, hier in de Vlaamsche stad Antwerpen, en legt nadruk op het nut en het buitengewoon belang van Esperanto ook voor radio en film.

« Esperanto is het groote wonder van de 20ste eeuw en het is aan Dr. Zamenhof dat we dit te danken hebben ».

Ten laatste dankt hij voor de ontvangst en drukt zijn bewondering uit aangaande het prachtige stadhuis.

Schepen Van Put antwoordt in 't Nederlandsch namens het stadsbestuur.

Hij verheugt zich de kongressisten te mogen verwelkomen in naam van het magistrat.

Wij stellen zeer op prijs, zegt hij, een kultuur- vereeniging als de uwe in onze metropool te ontvangen. De schepen drukt als zijn persoonlijke meening uit, dat een internationaal kongres als het onze meer goed doet ten voordeele van den wereldvrede dan vele diplomaten vermogen. (Een luid applaus bewijst dat elkeen het daarmee eens is)

Hij hoort dat elkeen een aangenamen en goeden indruk van de stad moge meedragen.

Nadien herhaalt hij in 't Fransch en in 't Engelsch.

Onder bekwame leiding worden de kongres- sisten dan rondgeleid doorheen de prachtige za- len van het stadhuis.

Bij het buitenkomen werd een foto genomen van den voltalligen groep met de heeren sche- penen in ons midden.

Om 14.30 uur werd de **werkvergadering** voort- gezet. Een verontschuldiging kwam toe van Staats- minister Fr. Van Cauwelaert, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers; eveneens ontvingen we een brief met heilwenschen van de « Federacio de Laboristaj Esperantistoj » van Amsterdam. Het kongres zal aan beiden een dank- woord zenden.

Volgt dan de bespreking over het onderwerp van Heer Paesmans. Heer Heilker meent dat de classificatie in drie groote klassen goed is en verklaart dat, volgens hem, nog enkel te bespra- ken valt: de **theoretische vorm van de classifi- catie en de organisatie van den dienst**; hij meent ook dat de klas van de Esperanto-leerboeken ont- breekt, die nochtans hoogst belangrijk is, daar tegenwoordig de leerboeken meestendeels een po- litieke tendenz hebben; maar Heer Paesmans be- weert dat die werken ingedeeld zijn in de kate- gorie der « Werken over Esperanto in nationale taal en in Esperanto »; Heer Heilker verklaart zich hiermee accoord.

Over de indeeling in klassen hooren we dan een gedachtenwisseling, waaraan voornamelijk

deelnemen: E. H. Beckers, E. H. De Maeyer, E. Broeder Arnold en E. Pater Decoene. Iedereen is er van overtuigd dat er bijzonder hoelt gelet te worden op de originele Esperanto-boeken, want tot hertoe werd er nog niets in die richting gedaan.

Wat de organisatie van den dienst aangaat, wijst Heer Heilker er op dat E. P. Smeehuysen zich reeds toelegt op de kritiek van de uitgaven op Esperantogebied; maar we zouden een meer uitgebreiden dienst moeten hebben; volgens hem en ook volgens Heer Paesmans 2 of 3 personen in elk land, — in de belangrijkste landen zelfs een comité — en een centraal comité voor de recensies uit alle landen.

Blijft nog de belangrijke kwestie van de landelijke indering van het werk. Heeren Damen en Heilker stellen voor een instituut, b. v. als onderafdeling van I. K. U. E., op te richten onder leiding van een priester voor het beoordeelen van de originele en ook voor de vertaalde boeken. Het zou b. v. in België kunnen tot stand gebracht worden en het bestuur zou in samenwerking met een Nederlandsch en een Fransch priester het centraal comité vormen. Wat de nationale boeken over Esperanto betreft, daarmee moeten de respectievelijke landen zich bezig houden.

Heer Paesmans wordt verzocht, uit de verschillende uitgesproken meeningen een klein reglement van 3 — 4 artikelen samen te stellen; de secretaris van I. K. U. E. zal dit verder uitwerken. Het ware ook wenschelijk, dat, zoo mogelijk, de letterkundige en taalkundige waarden zouden beoordeeld worden.

Om te sluiten dankt Heer Heilker den Heer Paesmans en al diegenen die aan de bespreking deelnamen.

Het bestuur van I. K. U. E. bleef in de zaal voor een **bestuursvergadering**, terwijl een groep kongressisten een bezoek brachten aan den Dierentuin.

De avond is vrij.

De H. Mis werd **DINSDAG**, 8 Augustus, opgedragen door E. H. Kanunnik Rotondo (Italië); E. H. De Maeyer (België) deed de preek.

Bij de opening der **derde werkvergadering** om 9.45 uur, dankt Heer Heilker beide Eerw. Heeren en brengt onzen martelaar E. Heer Font Giralt in herinnering.

S-ro E. Paesmans,
Fondinta membro
de FUIKE,
prizorganto de la
eldonservo, LKK

Len Latijnsche heilwensch kwam toe van Mgr. Rozman, prins-bisschop van Ljubljana, die het vorige jaar reeds belangstelling toonde voor onze werking; een dankbrief zal verzonden worden.

E. Heer A. Beckers, proost van F. U. K. E., komt dan aan 't woord. Hij zal het **hoofdthema** van het kongres behandelen: **DE KATHOLIEKE ARBEIDERS-JEUGDGEWEGING**. Heer Heilker stelt voor, wegens de uitgebreidheid van de verhandeling (Gelieve deze te lezen in E. K.), ze in twee deelen voor te brengen.

Tijdens de pauze doet Juffrouw Royer eenige mededeelingen betreffende het IIde Eucharistisch Esperanto-Kongres te Nice.

Dr Naster leest dan het **verslag** van de vorige vergadering.

E. H. A. Beckers gaat dan verder en resumeert tenslotte de bepaling, het programma en de methode van de Katholieke Arbeiders jeugdbeweging. (Zie F. K. nr. 10.)

Heer Heilker dankt E. H. Beckers en voegt er aan toe, dat veel afhangt van de school die de jongens bezocht hebben, katholieke of niet. Hij verklaart dan de **bespreking** geopend.

Volgens E. P. Decoene zou de K. A. I. — volgens de gezegden van den internationalen secretaris, — genoeg geëvolueerd zijn om Esperanto aan te nemen, indien ons kongres zulkdanigen wensch zou uitdrukken. E. H. Beckers geeft er de voorkeur aan daarmee te wachten tot na de Romebedevaart, opdat elkeen nog beter aanvoelt het nut en de noodzakelijkheid van Esperanto, na de ondervinding, opgedaan onder de 20.000 bedevaarders te Rome.

Heer Brouwer vraagt of men nu nog geen Esperanto te Rome zou gebruiken, het zou de mogelijkheid en het nut ervan ten volle aantoonen; de algemeene secretaris van de K. A. I. heeft E. H. Beckers verzekerd, dat het mogelijke zal gedaan worden.

Heer Heilker stelt voor een blaadje met inlichtingen in Esperanto te laten drukken en in Rome uit te deelen; die tekst zou zeker nieuwsgierigheid en vragen uitlokken.

De thesis van het hoofdthema wordt met algemeene stemmen aangenomen. E. H. Beckers wordt door Heer Heilker gefeliciteerd, die daarop de vergadering sluit.

S-ro D. Mortelmans,
Estro de la Katolika
Esperanto Instituto,
LKK.

Om 2 uur 's namiddags vertrekken twee groote, overgevolde autocars naar het stommige Lier, waar het Begijnhof en de alomvermaarde Zimmertoren bezocht worden. Verder gaat dan de rit over Aarschot naar Leuven, waar Heer Huys ons wacht in de universiteitsbibliotheek.

Een wandeling doorheen de stad, tijdens welke we op een beiaardconcert worden vergast door Heer Bigelow, beiaardier van de hoofdkerk! En in een vroolijke Esperantostemming gaat het dan over Mechelen terug. Onder leiding van Kapitein Vangeel en Heer Hartman beleefden we een aangenamen en interessanten namiddag!

Heeren Jacobs, Lernout en Van den Eynde hebben den namiddag gebruikt om de overige kongressisten de Scheldestad en haar bezienswaardigheden en monumenten te doen kennen.

Om 21 uur zijn allen weer tezamen in de feestzaal Concordia voor den **Letterkundigen avond**. De zaal is feestelijk versierd en de **banjoclub** van Heer Hartman brengt ons onmiddellijk in de gewenschte stemming.

Een telegram van Z. H. den Paus kwam ons zooveen toe:

«Dankbaar voor de verheven gevoelens, die het I. K. U. E.-kongres aan Zijne Heiligheid heeft uitgedrukt, dankt de Heilige Vader en schenkt het kongres en zijn werking Zijn Apostolischen Zegen».

Mgr. Micara,
Apostolisch Nuntius, Brussel.

Na «La Espero» volgen verscheidene andere liederen. Heer Vermuyten draagt meesterlijk voor uit **Guido Gezelle**, door hem zelf vertaald. Heer Lernout brengt dan den **kongresfilm** voor: Dat zooiets succes had, was best in de zaal waar te nemen!

In den «**Literatura Konkurso**» behaalde Juffrouw Hornstra (Ned.) den eersten prijs, gevolgd door Juffrouw Fiedler (Hong.) en Heer Van Ulder. (Ned.)

WOENSDAG, 9 Augustus droeg E. H. Koelen de H. Mis op Z. E. Heer Deken Jongen (Ned.) hield de preek.

Bij het begin van de **Algemeene I. K. U. E.-vergadering** dankt Heer Heilker de Eerw. Heeren.

E. H. Vernoux spreekt ons eerst over het IIde Euch. Esperanto Kongres te Nice in September

S-ro J. Douwen,
Propagandisto de FUIKE
en gazetoj kaj revuoj,
LKK.

1940. (Zie verslag van die vergadering in E. K.) Te 5 uur hadden de kongressisten gelegenheid een **boottocht** op de Schelde te maken. Een eenige gelegenheid voor velen van hen om de haven te zien en een kijk te nemen op de stad van op den stroom!

De avond werd gezellig doorgebracht in de bovenzalen van Concordia.

Wat zijn die dagen voorbijgevoegen! Reeds is het **DONDERDAG**, de laatste dag van het kongres. E. H. Beckers droeg de H. Mis op in de kathedraal voor de zielerust van de overleden I. K. U. E.-leden.

E. P. Decoene sprak in zijn preek over de beweegredenen, die de Kajotters hebben om fier te zijn over hun geloof.

Om 10.30 uur opent Heer Heilker de **Sluitingsvergadering**.

Heer Calloens, voorzitter van F. U. K. E. komt aanstonds aan 't woord. Hij neemt dankbaar de gelegenheid te baat om hulde te brengen aan al zijn medewerkers:

De L. K. K.-leden: Heer Van den Bergh, die, spijtig, het kongres niet kon bijwonen wegens gezondheidsredenen; in 't bijzonder Heer Van Deun, secretaris van F. U. K. E., het centrum van heel het organisatiewerk; Heer Paesmans, de stille maar onvermoeibare werker; E. Heer Beckers, E. P. van Hoogstraten, redacteur van «Flandra Katoliko»; Dr. Naster, ondervoorzitter van F. U. K. E.; Heeren Mortelmans en Douwen.

Een bijzonder hartelijke felicitatie aan Heer Hartman, die de taak van secretaris op zich nam.

Verder dankt hij Heeren Kapitein Vangeel, Van den Eynde, Prims, Jacobs en Van der Maesen; Heer Vermuyten, die den letterkundigen avond leidde; Heer Brouwer en Heer Marvee, die propaganda maakten en talrijke kongressisten aanwieren. Een hartelijk dankwoord nog aan de scouts en aan Heer Van Gulck, sekretaris van de Belgische Scouts.

Aan allen, gekenden en niet gekenden, die meehielpen om van het kongres een succes te maken, ook aan de kongressisten, den meest hartelijken dank.

Heer Van Deun, voorzitter van de L. K. K., stelt vast, dat allen betreuren dat het kongres voorbij is, maar dat de L. K. K. wel min of meer uitzondering maakt op dien regel. De L. K. K. heeft

S-ro J. Cammaert,
Kursgoidanto de FUIKE.

het niet altijd gemakkelijk gehad en de omstandigheden waren niet altijd gunstig, maar steeds kwam hulp en raad uit Aalst, van Heer Calloens. Hij dankt God omdat het kongres een waar succes is geworden, hij dankt nog zijn medewerkers en wenscht allen: «Tot weerziens».

Volgens eenige mededeelingen en de lezing van het verslag over de vorige werkvergadering. Verscheidene kongressisten danken en geven hun indrukken over het kongres en de ontvangst in de stad.

Heer Heilker onderlijnt den ernst van dit oogenblik van scheiden, wanneer weer overal oorlogsgevaar dreigt.

«Aan elk kongres scheelt wat: alles was flink georganiseerd; het aangename, het nuttige en het ernstige wisselden elkaar af».

Namens de kongressisten en het hoofdbestuur dankt hij F. U. K. E. en de L. K. K. Hij dankt de E. H. Geestelijken, voornamelijk diegenen die de H. Missen opdroegen en predikten; ook dankt hij al de kongresleden, zonder hen zou het kongres immers geen beteekenis hebben.

Velen deden hier de ondervinding op, verklaart hij, dat Esperanto een praktisch middel is om zich te doen verstaan, dat Esperanto werkelijk gesproken wordt. Naast radio en film is Esperanto een sterke kracht die door niemand meer kan genegeerd worden.

Wij willen Esperanto gebruiken voor het goede. Zelfs indien een oorlog moest uitbreken, wat de goede God verhoede, moeten we onderling in contact blijven. «In dit geval zal ik u toespreken langs Hilversum, maar ik hoop dat het niet noodig zal zijn».

En Heer Heilker besluit: «Menschelijkerwijze gesproken was het een volmaakt kongres; wij werden gesteund door den Koning van België, wij werden gezegend door Z. Em. den Kardinaal die die ons zijn waardigen vertegenwoordiger zond, en door Z. H. den Paus. Wij mogen gerust zeggen dat het een succes was; nogmaals dank aan allen. Mijn taak van voorzitter heb ik zoo goed mogelijk trachten te doen, ook het hoofdbestuur heeft gewerkt en wij mogen gerust scheiden. Over het nut van dit kongres kan God alleen oordeelen, nochtans zijn we zeker dat we Esperanto gebruikt hebben ter eere Gods en tot welzijn van de H. Kerk.

Rechtstaande zongen allen «Ni volas Vin» om de laatste vergadering te sluiten.

In den namiddag vertrok een groot getal met autocars naar Gent en Brugge, in welke laatste stad de deelnemers een bezoek brachten aan de Memlincktentoonstelling. 's Avonds werd het vermaarde H. Bloed-spel bijgewoond, dat een onbeschrijfelijke en onvergetelijke indruk maakte, zoodat het in de kongresherinneringen zich steeds naar voren zal dringen.

Vrijdagmorgen namen de laatsten afscheid van hun kongresvrienden en zeker hebben allen vaarwel gezegd met een welgemeend: «Gis revido!»

M. Naster. — J. Prims.

ESPERANTO EKZAMENKOMITATO EN FLANDRUJO.

Antaŭ kelkaj monatoj oni klopodis starigi en Flandrujo Esperanto-Ekzamenkomisionon, en kiu estas reprezentataj la diversaj Esperantoligoj en Flandrujo.

Oni kredis tion pli utila, ol ke ĉiu ligo havas siajn proprajn ekzamenojn kaj diplomojn, i. a. por akiri pli facile ŝtatan subtenon, ĉu moralan ĉu materialan.

Post diversaj intertraktadoj tiu Esperanto-Ekzamenkomisiono starigis la 24an de septembro, kaj jam en tiu ĉi vintro tiu E. E. K. volas komenci funkcii.

La grupoj zorgu, ke ili havu kernon de diplomitaj anoj kaj ne preterlasu la okazon dum la vintro prepari siajn membrojn por la ekzamenoj, ĉu A ĉu B. La komisiono funkcios ĉiam kaj ĉie en Flandrujo, kie minimume dek kandidatoj sin prezentas. Por plua informoj skribu al: Lic. L. Calloens, Erembo-degemstr. 29, Aalst.

ESPERANTO EN LA KONGRESO DE BALTLANDA KUNLABORO.

Tuj post la sendependiĝo de Baltaj popoloj (estonoj, latvoj kaj litovoj) oni komencis pensi pri ilia diproksimiĝo aŭ ec unuiĝo. Precipe aktuala lariĝis tiu problemo pro la malfortiĝo de Ligo de Nacioj kaj pro la ĉiam kreskanta minaco flanke de potencaj ŝtatoj. Oni fondis en ĉiuj tri landoj societojn, akcelantajn alproksimiĝon kaj unuiĝon de Baltaj ŝtatoj. Tiuj aranĝas ĉiujare la **Kongreson de Baltlanda Kunlaboro.**, alterne en Kaunas, Riga kaj Tallinn.

Dum tiuj kongresoj plej evidente montriĝas la neceso de internacia helplingvo, kaj tial la esperantistoj ekuzis tiun okazon por propagando de Esperanto. Jam de post tri jaroj en kadro de tiuj kongresoj oni okazigas la **Konferencojn de Baltlanda Esperantistaro.** Tiuj konferencoj ne nur pritrakts la aktualajn organizajn k. c. demandojn, sed ankaŭ penas influ la Kongresojn favore al Esperanto, partoprenante en diskutado pri la lingva demando, proponante la rezoluciojn. Nunjare ĝi proponis jenan rezolucion, **aplaŭde akceptitan de la Kongreso:**

La V-a Estona — Latva — Litova kunlabora kongreso la 11-VI-1939 en Kaunas,

I. konsiderante kaj spertinte,

1) ke la lingvaj baroj grave malhelpas la kunlaboradon de Baltlandaj popoloj,

- ke estonte la lingvaj malfacilaĵoj ankoraŭ pli grandigos, ĉar en la mezaj lernejoj de Baltaj landoj estas instruataj malsamaj fremdlingvoj,
- ke ne estas antaŭvidebla kaj dezirinda la lingvo de potenca popolo kiel sola interkomunikilo por baltlandanoj,

decidas:

rekomendi al la societoj de estona — latva — litova kunlaboro pristudi la eblecon de ekuzo de Esperanto por la interkompreniĝo de baltlandanoj kaj akceli la enkondukon de tiu lingvo kiel nedeviga instruilo en la mezlernejoj;

II. konsiderante,

ke en la kongresoj de Baltlanda kunlaboro estas tre dezirinda ankaŭ la aktiva partopreno de la instruistaro kiel grava popoleduka faktoro,

decidas:

peti la organizantojn de la venontaj kongresoj de Baltlanda kunlaboro aranĝadi ilin nur post la komenciĝo de la someraj lernejerioj.

J. Janonis.

- Esperanto en Radio -

Aŭskultu gravan elsendon el Dublin!
19 DECEMBRO.

KRISTNASKA TEATRAJETO PER LA RADIO.

Irlandaj Radio-stacioj dissendos speciale-verkitan teatraĵeton esperantlingvan, Mardon la 19an Decembro 1939, je la 6a p.m. G. M. T. Ĝi prezentos — laŭ simpla stilo — la Enmondiĝon de la Sinjoro Dio, komecanta per la Vizito de la Anĝelo Gabrielo kaj finante per la Adorado al l' Sankta Infano. Dublinaj Esperantistoj ludos la diversajn rolojn.

La Staciestraro esperegas, ke la samideanaro klopodos aŭskulti tiun ĉi dissendon specialan, kiu estas la plej impona jam entreprenata nialingve en Irlando.

Kie ajn eble, aŭskultu grupope (per komuna uzado de unu radio-ricevilo). Antaŭ-avizoj (pri intenco aŭskulti) kaj ricevatestoj post kaptado, estos bonvenaj ĉe Radio-Stacio, Dublin, Irlando.

La elsendo okazos ne nur per la kutima mezonda stacio (531 metroj; 100 kv.) sed ankaŭ per la eksperimenta mallongonda stacio (3127 m.; 1.5 kv.) Per tiu ĉi oni finas la 1939 programon; oni bonvenigos konsilojn, sugestojn pri temoj, ktp. por 1940. Lorcan O hUiginn, 39 Westmoreland Street, Dublin. 18-11-1939.

URĜA PETO. — Ni insiste petas niajn legantojn aŭskulti tiun gravan elsendon kaj poste amase skribi al la Radiostacio, Dublin, Irlando (tiu adreso aŭdiacas) gratulante, dirante vian opinion ktp. Precipe ni katolikoj devas subteni tiujn belajn katolikajn elsendojn. Sciu ke oni al ni skribis el Dublin, ke ĝis nun envenis tro malmultaj korespondadoj. Oni tial timas ke la estraro de la stacio ne plu kredos la taŭgecon de Esperanto. Do.....

RADIO LOKSBERGEN.

Aŭskultu regule la F. U. K. E.-elsendon el Loksbergen kaj sciigu al nia sekretario viajn dezirojn ktp. Ili okazas ĉiujn 2an kaj 4an sabaton de la monato.

K. R. O. HILVERSUM.

Ĉiun dimanĉon vespere je 10.40 Esperanto-elsendo.

14 jan. I. K. I.-elsendo. Kredofontoj: S. Skribo kaj Tradicio de Paroĥestro Hub. Eras, Vught.

11 febr. I. K. I.-elsendo. **La vivoleĝo:**

Dia leĝo: naturleĝo, pozitiva leĝo.
Homo leĝo: Eklezia leĝo, ŝtata leĝo.
de P. C. van Hoogstraten, O. Praem. Grimbergen.
En la aliaj dimanĉoj: aliaj prelegoj aŭ informoj pri Esperanto.

RADIO ROMO.

Stacioj 2 R O (6 m. 19.61) kaj 2 R O (9 m. 31.02):
Lunde de 21.50 h. proks. — 22.10 h. proks. Informoj.

Roma II (245. m.) kaj 2 R O (9 m. 31.02):
Sabate de 18.40 h. — 19.00 h. Turisma elsendo.

Aŭskultu, skribu al «Esperanto Voĉo» Via Montello 5, Roma, (mencianta Flandra Katolikon) kaj petu regulan elsendon de la Esperanto-eldono de ĉiuj programoj. Tiu 52 paĝa senpaga libreto enhavas certe ankaŭ aliajn por vi interesajn elsendojn.

Overal Esperanto

BRAZILIE.

Ter gelegenheid van een postzegel tentoonstelling, gehouden te Bello-Horizonte in de staat Minas Gerais, liet het postbestuur een speciale poststempel maken met Esperantotekst, voorzien van de groene ster, waarmee ALLE poststukken werden gestempeld.

FRANKRIJK.

In verschillende postburelen en spoorwegstations ziet men al bordjes hangen met: «Esperanto parolata».

Het maandblad «La Paix» begon een speciale Esperantobladzide bij te voegen, met artikels in Esperanto.

ENGELAND.

De kommissie van Opvoeding in het graafschap Lanark, heeft het voorstel van de Schotsche Esperanto-Federatie om in eenige «post-primarieschools» (middelbaar onderwijs) bij wijze van proef Esperanto in te voeren, aangenomen.

ITALIE.

Over de stad Turijn werd een prachtig vrouwenprospektus uitgegeven in Esperanto met fotos in koperdiepdruk. Verkrijgbaar bij: Ente Provinciale per il Turismo, Torino, Italiujo.

DENEMARKEN.

Het geheele kongres van S. A. T. werd bijgewoond door burgemeester Lindhagen van Stock-

holm, die in Esperanto het Kongres toesprak en zells drie voorstellen indiende.

BELGIE.

Uit een brief van het Gemeentebestuur van Brugge aan het Kongreskomiteit van «Nia XXIa», kopieeren we het volgende: «Ten eerste houden wij eraan, onze sympathie voor het Esperanto uit te drukken. Bij het heruitgeven van het toeristisch vrouwblad onzer stad, enkele maanden geleden, werd beslist een Esperanto-uitgave te laten verschijnen. Wij kunnen U thans mededeelen, dat onze Dienst voor Toerisme iedere dag om dergelijke brochures wordt verzocht, wat wel degelijk het nut van dergelijke uitgave in het licht stelt».

NEDERLAND.

Het internationaal astronomisch Instituut «Sonneborg» te Utrecht, gebruikt regelmatig Esperanto in zijn betrekkingen met het buitenland.

De heer Nijveld in Amsterdam hield in de aula van de Amsterdamsche Universiteit een dissertatie, om de doktortitel te bekomen in de natuur- en wiskunde. De dissertatie bevatte een tamelijk grote samenvatting in Esperanto, op het einde waarvan ook deze zin: «Pro la internacia karaktero de la scienco, tre dezirinda estas la uzado de neŭtrala helplingvo. Esperanto estas taŭga por tiu ĉi celo».

Het nieuwe programma van het «Instituut voor handelswetenschappen» en van het «Nederlandsch Kollege voor Algemeene Studieleiding» bevat ook Esperantokursussen.

In het weekblad «De Goede Tempelier» (vrijetijdschrift) verschijnen regelmatig artikels in Esperanto.

ESPERANTO BIJ DE GENEESKUNDE.

Volgens het «Internacia Medicina Revuo» dat te Ukkel verschijnt, geven de volgende geneeskundige tijdschriften een korte samenvatting van hun artikels in Esperanto: «Journal de Médecine de Lyon», «Bulletin de la Société Belge d'Orthopédie», «Bulletins et Mémoires de la Société de Médecine de Paris», «Le Phare Médical de Paris», «Lekarska Revuo» uit Praag en «La Medicina Katalana» uit Barcelona.

ESPERANTO IN DE HANDEL.

Om wille van den smeer... verschenen tot nu toe reeds: Esperantowafels, Esperantozeep, Esperantoscheermesjes, Esperantosigaren, Esperantosigarellen, Esperantobatterijen, Esperantopotlooden, Esperantozakmesken, Esperantohorloges, Esperantogummi, Esperantopennen, Esperantolikeur, Esperantowijn, Esperantolimonade, Esperantochocolade, Esperantostoelen en, last not least, Esperantoschoentekkers.

ESPERANTOSTRATEN EN -PLEINEN.

Reeds een vijftigtal straten, pleinen en monumenten over de geheele wereld ontvingen de naam van Esperanto of Dr. Zamenhof. Veel echter zagen in de laatste jaren hun naam veranderen in namen, die meer pasten bij de «natie», zoo gebeurde in Italië, Duitschland, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Danzig en waarschijnlijk ook reeds in Polen. En monumenten werden vernietigd.

N. B. — De titels van dag- en weekbladen en tijdschriften, die Esperantokursussen of artikels over Esperanto begonnen te publiceeren, hebben we tot nu in deze rubriek niet vermeld, hun aantal is te groot en het leit is ook voort zoo gewoon.

Soldata Anguleto

En nomo de siaj kunsoldatoj Sinjoro Kamiel Tousseyn parolas al vi, kiuj restis hejme, pri kelkaj impresoj.

Karaj geamikoj,

Mi havas la honoron saluti vin ĉi tie por la unua fojo, kaj estas por mi granda ĝojo, ke mi povas fari tion.

Mi demandas al mi paroli iom pri nia mobilizo, sed estas klare, ke kiel mobilizita soldato, mi ne povas diri ĉion, kion mi ŝatus.

Bonvolu prikonsideri tiun ĉi artikolon kiel komunikon de kelkaj ideoj de mobilizito al niaj geamikoj kiuj restis hejme kaj deziras scii ion plie pri la vivo de niaj soldatoj.

Esti mobilizata kaj devigata eniri la armeon certe ne estas agrable, esti mobilizata por dua fojo estas eĉ malpli agrable.

Ni ĉiuj, kiuj jam de antaŭ kelkaj jaroj forlasis la kazemon kun ĝojo, havis tiam nur unu deziron: ne pli manipuli pafilon. Kun malpezigita koro ni pendigis niajn soldatajn vestojn en la ŝranko, esperante ke ili estos tie por ĉiam.

La ĉiutaga vivo de civitano, la libereco, la laboro, la sinklerigo, ĉio jam tute okupis nin. Ni iĝis pli kaj pli homoj, ni kreskis en aĝo, saĝo kaj sperto, ni fondis propran hejmon, ni sentis nin respondecaj pri multaj aferoj, mallonge: ni iĝis viroj. Kaj jen... ĉio finita... mobilizo... denove soldatiĝi; ĉio estas detruita. Ni surmetis niajn soldatajn vestojn kaj foriris. Ni adiaŭis ĉion, ho jes sen multa ekstera monstro, bone evitante malkaŝi niajn internajn sentojn; ni volis montri ke ĉio lasas nin indiferentaj, sed tamen turmentis nin la demando, ĉu estos ripeto de septembro 1938 aŭ ĉu daŭros dum monatoj, jaroj, ĉu ni venos en milito? Kun la firma espero esti ŝparataj de tia kruelaĵo, ni forlasis nian hejmon kaj bone konsciis ke la mobilizo ne estas ridinda ludo sed absoluta necesajo.

Kaj nun post kelkaj monatoj da mobilizo ni komencas kompreni nian respondecon: esti soldato estas devo por ni. Ni bone konscias, ke estus tre nerespondece sendi nin hejmen. Ni komprenas, ke nia stato estas necesa por permesi al niaj familioj vivi en paco.

Menciinda estas certe ankaŭ la diferenco inter la mobilizo de 1938 kaj la nuna. La mobilizo de 1938 estis ekzemplo de malordo kaj organiza neperfekteco, dum ankaŭ la malbona konduto de la soldatoj estis rimarkinda. La nuna mobilizo tamen estas el organiza kaj morala vidpunktoj multe kaj multe pli bona. La oficiroj multfoje pravas, ke ili estas kompetentaj kaj la soldatoj ĝenerale montras pli da eduko. Tamen estas ankaŭ multaj koroj, kiuj pravas ke profunda Kristana eduko estas

pli necesa ol pensas multaj tiel nomataj popolgvidantoj.

Estimataj geamikoj, vi verŝajne deziras scii plie pri la vivo de la revokitaj soldatoj.

Nia ĉiutaga okupo konsistas el gardstarado, ekzercado, fosado kpt. multe da libera tempo ni ne havas, almenaŭ nia regimento ne, aliloke povas diferenci.

La manĝaĵo iĝas pli kaj pli bona, kredu nin, ne estas por foje ŝanĝi la parolkutimon, ke ni diras tion; se la manĝaĵo ne estus bona ni silentus pri ĝi. La vivo de soldato ankaŭ ion alian entenas ol gardstari, manĝi kaj labori; ni ankaŭ devas dormi kaj tio estas ofte pli komplikita afero. Dormi en tendo ne estas agrable, precipe ne, se oni ne estas ekipita por tio, ĉar vera tendo ne estas komparebla kun nia tendvelo. Dormi sur pajlo en grenejo meze de ventega trablovado ankaŭ ne estas enviinde. Tio tamen estas jam multe pli bona. La supro de lukso estas atingata en la kazernoj, kie oni havas maldolĉajn ferajn litojn kun pajla matraco.

La bonhumoro kompreneble estas ankaŭ vivanta inter la soldatoj. Malgranda ekzemplo. En nia ĉambro estas du homoj, kiuj havas la kapon tute senhara. Dum iu nokto soldato subite interrompis la agrablan silenton per jenaj vortoj: se vi pensas, ke vi povas brilegi dum la tuta nokto kun via serĉlumo en miaj okuloj, tiam vi eraras. Sciu bone, se vi ne tuj surmetas vian ĉapon, ni malheligas vian lumon per blua farbo. Alia aldonas: en la vagonaroj, en la stratoj, ĉie la lumoj devas esti malheligitaj kaj vi povus lasi brilegi vian lunklaran kapon, sufiĉas por konigi nian lokon al ĉiuj aeroplanoj. Vi povas imagi, ke tiuj vortoj estas akceptitaj kun rideksplodo.

Kie estas soldatoj, tie oni multe ridas, multe kantas kaj faras muzikon. Muziko? Jes, en nia ĉambro ni havas eĉ orkestron, orkestron kiu superas ĉiujn aliajn, ankaŭ Mare Weber kaj Wiener bohemon. Ni havas bonegan akordionon, trombonon, klarineton, buŝharmonikon kaj du banjojn. Ni havas en nia ĉambro ankaŭ grandan artiston, sed li ne havas sian instrumenton ĉe si, nome elektrikan organon.

Kiam ni estos en formo, ni foje donos koncerton antaŭ la W. V. R. O.

Sed ree ni formetu la ŝercon. Permesu al mi aludi la koran bonvenon, kiun ni ĉie spertas ĉe la homoj. Ili klopodas servi al ni, la flandraj homoj ja havas belan proverbon: «ĉiu knabo estas infano de sia patrino». Kion oni faras por ni, tion oni deziras, ke fariĝu al aliaj propraj mobilizitoj en aliaj regionoj.

Niaj homoj komprenas, ke ni mobilizitoj ne estas revokitaj por ni mem sed por la civitanpopolo, ke ni estas je ilia servo. Kaj laŭ tiu konvinko la plejparto de la homoj agas. Ni mobilizitoj estas por tio tre dankaj; multaj el ni tamen estas foje iom malĝentilegaj, forgesas eĉ kelkfoje ĉiujn signojn de bonedukiteco, sed la civitanoj pro tio ne timu: kontraŭe ĉar tio eble estas motivo por esti eĉ pli zotga por la soldatoj, estas ja tiom da aferoj, kiuj povas senkulpiĝi tiun konduton.

Estimataj geamikoj, multaj el vi havas edzon, fraton aŭ fianĉon en la armeo. Ni ne scias kiom da tempo ni ankaŭ estas disigitaj, ni eĉ ne scias kio ni estos morgaŭ; en tiuj cirkonstancoj ni pli ol alie bezonas la reciprokajn subtenon de la amike-

co. Ĉu edziĝintaj ĉu fianĉiĝintaj, ni mobilizitoj klopodas ne nur konservi tiun korinklinon, kiun ni portas en ni, sed eĉ pligrandigi ĝin per la longdaŭra diseco. Kiam ni nun povas veni al vi, tio estas por ni multe pli signifplena ol en la ordinara civitana vivo: neniam nia hejmo estis al ni tiel kara kiel nun, neniam antaŭe ni havis tian ardan deziron revidi vin kaj resti ĉe vi, neniam antaŭe ni sentis tian zorgemon por vi, kiel nun dum la mobilizo.

Korpe ni estas longdistance disigitaj, sed spirito, anime ni klopodos pli ol iam stari ĉe vi, ni klopodos eviti ĉion, kio povas esti malhelpilo inter nia reciproka amo. Por tio ni deziras vian subtenon. Kiom multege ni ĝojas, kiam ni ricevas letereton de nia hejmo, de nia edzino, de niaj parencoj, de niaj fianĉinoj amikoj kaj konatoj; kun ĉiu letero kvazaŭ envenas io de ili mem. Per ĝi la ligo inter vi kaj ni iĝas ĉiam pli firma. Ni scias, ke oni multe preĝas por ni kaj ankaŭ en la reĝo do ni sentis nin multe pli unuigitaj, ĉar ankaŭ ni preĝas ĉiutage kun la sama intenco kiel vi.

Kiom belege estos, kiam ni povos returni hejmen, kiam ni denove estos ĉe vi, kiam ni denove reprezentos nian respondecon, denove faros nian taskon.

Dio protektu nian landon kontraŭ la milito, nia tero ankaŭ haladras la sangon de niaj mortintoj en la lasta milito. La multegaj tonbejoj donas al ni klaran bildon pri la mizero kaŭzita de la mondmilito, ne, nia lando ne povas esti mikсата en nova buĉado. Nia popolo volas pacon. Kian teruran respondecon havas tiuj, kiuj nun havas en manoj la gvidadon de nia lando; unu eraro de nia registaro povas faligi nin en la malfeliĉegon. Do en tiuj cirkonstancoj ni agu laŭ la deziroj kaj ordonoj de tiuj regantoj. Precipe ni ankaŭ multe preĝu por niaj aŭtoritatuloj, por ke ili en ĉiuj okazoj, ĉu interne de la lando ĉu ekstere, sufiĉe klare vidu por direkti niajn landon kaj popolon al kvieto kaj paco, meze de la mallacilaĵoj. Ni Esperantistoj daŭre laboru por interkompreno de la popoloj kaj popoltavoloj kaj por pli da proksimumo inter la homoj.

Mi mem, mi estas feliĉa ke mia optimismo pravis kaj ke mia fido en la prudento de niaj respondecaj ŝtatviroj praviĝis bona. Mi ne kredas, ke ekzistas en la mondo unu sola homo, kiu meritas tiun epiteton kaj tamen povus ŝarĝi sin per la terura respondeco ekbruligi la fajron de milito, ĉar li por ĉiam suferus pro la kondamno de la tuta mondo, sed mi havas ankaŭ la firman konvinkon, ke ni tute ne estas nepotencaj en la evoluado de ĉiuj tiuj problemoj. Mi invitas la kondukantojn de la popoloj, la ŝtatajn registarojn, la ŝtatvirojn, la intelektulojn kaj ĉiujn, kies spiritaj fortoj kaj potenco decidis pri la sorto de milionoj da senkulpa, laboremaj kaj simplaj homoj: donu al la popoloj tion, kion ili jam de jarcentoj plej varme postulis, en forta kaj reciproka estimo: Pacon en la intereso de la plej gravaj bonoj de la homaro, pacon por niaj patrioj, edzinoj kaj infanoj, por ke ni montriĝu dignaj tion, kion la prapatroj heredigis al ni kaj kion Dio konfidis al ni.

Permesu min, ke mi sincere danku vin en nomo de miaj kamaradoj por viaj spiritaj kaj materiaj bonfaroj al ni soldatoj.

AL LA SOLDATOJ KAJ ILIAJ AMIKOJ.

Sekve al anonco en Morgenpost pri senpaga Esperanto kurso por soldatoj, sin anoncis 7 soldatoj de la 37-a Infanteria Regimento kaj aliaj. Laŭsperte ni scias ke soldatoj ofte estas devigataj labori en ege malfavoraj cirkonstancoj kaj sekve ni elektis la Witterijk metodon por ĝiaj mallongeco kaj malmultekosteco. Ni esperas, ke inter ili estos kelkaj kiuj iĝos fervoraj Esperantistoj kaj sekve aŭtomate ckatatos alian pli kompletan kaj pli modernan lernolibron.

Unu el la lernantoj sciigis, ke li ekspluatas la militservan tempon por koniĝi kun Esperanto, kiun li delonge estus lerninta, se ne pro la manko de tempo en la normala vivo malhelpata por tio.

Alia esprimis sian kontentecon pro la fakto, ke nia Unuiĝo sindone volas helpi la soldatojn. Estas morala subteno, kiun laŭ li la mobilizitaj multe bezonas. Li alte taksas la klopodon helpi al ili aŭdi certan intelektan nivelon en ofte materiaj kaj krudaj cirkonstancoj.

Al kelkaj el ili preĝarete Caroli kaj propagandiloj estis sendataj.

Generale ili estas regulaj kaj laboremaj lernantoj kaj kelkaj estas tre scivolemaj rilate la lingvon.

La Skelda Instruistoj Klubo sendis salutkarton, subskribitan de ĉiuj geĉeestantoj, al siaj anoj soldatoj kaj decidis sendi paketon al kvin konataj anoj kiuj soldatiĝis. Eble estas ankoraŭ aliaj.

Ĉiuj respondis, esprimante sian dankon pro la Esperantaj libroj, ĉokolado kaj cigaredoj.

S-ro V. d. Bergh sciigis ke ili ja havas migrantan bibliotekon en sia kompanio, sed ke Esperanto-libroj mankas, kvankam li jam insistis plurfoje, por ke oni aldonu kelkajn.

Ni intencas denove meti alvokon en kelkaj ĵurnaloj pri senpagaj Esperanto-kursoj. Eble la sekretariejo bezonas kelkajn helpantojn por la korektado de la ensenditaj lecionoj. Ĝi do atendas, ke kelkaj bonvolemluloj sin anoncos. Vi konas la adreson, ĉu?

Jos. Van Deun.
Sekretario.

VOORBEELD UIT NEDERLAND.

Van 27 tot 30 Juli werd in de Katholieke Militairen-vereeniging te Soestenberg een tentoonstelling van Esperantaĵoj gehouden, die veel bezoek trok. Reeds op den dag der opening kon worden overgegaan tot oprichting van een club van 19 katholieke militairen-Esperantobeoefenaars. Dezelfde tentoonstelling werd gehouden van 3 tot 6 Augustus in de Katholieke Militairen-vereeniging te Amersfoort. Na een krachtig woordje van den Directeur Kapelaan H. Kerkhofs, die het nut van Esperanto voor den Katholiek uiteenzette, kon ook hier een club worden gevormd van 12 personen. Promotor van deze beide tentoonstellingen was de heer C. de Groot Jr. lid van «Pastor Emile Peltier» te Amersfoort, en thans te Soestenberg in garnizoen. Verheugend mogen we het verschijnsel noemen, dat de grootst mogelijke medewerking en steun werd verkregen, reeds op het eerste verzoek, van den Majoor-Aalmoezenier H. van Straelen.

(Uit «Nederlanda Katoliko»).

EN LA F.U.K.E.-FAMILIO

Kondolencoj.

Ni esprimas niajn korajn kaj kristanajn kunsentojn al nia fervora propagandisto, Kamiel Dubois en Bilzen, en la malĝojego, kiu trafis lin pro la morto de lia patro en la aĝo de 57 jaroj. Niajn preĝojn por la mortinto kaj la postvivantoj.

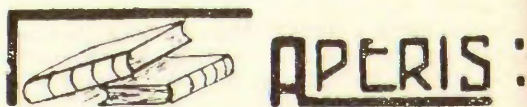
Naskiĝoj.

Nia delegito en Leuven, Petro de Fraye-Coppens, aĉetis sian trian infanon, kiu en la Sankta Bapto ricevis la nomon Herman Niajn sincerajn gratulojn al la gepatroj kaj brilan sanon al la etuloj.

Magda De Valck, unua filineto de nia delegito en Gent, mencias kun ĝojo la alvenon de frateto Dirk. Korajn gratulojn al la gepatroj kaj al Magda, kiu espereble bone interkonsentos kun sia nova konkuranteto.

Geedziĝo.

La geedziga Sakramento ligis la 29an de novembro niajn geanojn, Gerard Libbrecht kaj Lea Vanhoutte en Oolegem. Ni deziras al ili ĉian feliĉon per Dia beno kaj esperas ke ili iom post iom varbos multajn geanojn de F.U.K.E. en sia propra familio.

VIRINA KORO de Maurits Sabbe, tradukis D. Mortelmans. Unuakta teatraĵo 26 paĝa, bela eldono. Prezo: 5 fr. Luksa: 10 fr.

Kiam nia vendestro estis laca, li iris al... la Virina Koro por traduki ĝin, kaj li pravis, ĉar li nun donas al ni bonegan tradukon de ludinda, emociiga kaj facile ludebla teatraĵo de unu el la lertaj nuntempaj flandraj teatraj-verkistoj. Esperu ni ke la temo — kiu estas eterna kaj internacia! — instigos multajn klubojn al prezentado de tiu teatraĵeto, flandra laŭ deveno, sed Esperanta laŭ la zorga traduko. Nur 2 eraroj ensoviĝis dum la kompostado:

p. 19 tiun kolerelverŝadon: anstataŭ tiu....

p. 21 fonfeso anstataŭ konfeso.

La aspekto de la libreto estas plaĉa, la papero bonkvalita, la tekstaranĝo klara kaj zorga. S-ro Vermuyten prijuĝis ĝin jene: «bele eldonita, mi legis ĝin kun plezuro, nun ĝi estas preskaŭ perfekta!»

Nederlanda Katolika kaj Espero Katolika ankaŭ laŭdis la belan eldonon. Ĉiu sekcio aŭ klubo akiru minimume 1 ekzempleron kaj ekzameni la ludeblecon. Vi tion ne bedaŭros!

Colo.

IV. — LANDO-DEFENDADO PER NE-MILITAJ PERILOJ de Prof. D-ro Fr. Daels. Eldonis K. J. V. A. Antverpeno. Prezo fr. 2.— ĉe nia Vendinstituto K. E. I.

Certe la enhavo multe interesos la esperantistojn kaj ni nur povas rekomendi la legadon de tiu broŝureto, 40 paga, formato 10 x 14, kiu donos al ni nevajn ideojn pri la estonta agado kontraŭ-milita.

Domaĝe ke la traduko estas farita tiel malklare ke ĉiuj tie: mi kelkfoje devis retraduki flandralingven por kompreni frazojn kiel ekz. p. 22: La unua kondiĉo... kaj p. 20: Se ni konsideras... Eraroj: p. 7 ni: havas la devon restigi(?). p. 10: parata(?) p. 13: Antaŭe ni atengis: iam ni atingis(?). p. 13: armituloj (kiaj mituloj?). p. 15: dimension ne estas «amplekson» en Esperanto. Legu tamen atente.

Colo.

IV. — COLOMBA de Prosper Mérimée. Eldono EPOKO. Sesa libro. Vidu prezon en Prezlisto K. E. I.

Feliĉe ke la eldonantoj elektis la ununuran taŭgan verkon de tiu por katolikoj malsimpatia franca verkisto. Li kapablas skribi streĉajn kolorplenajn rakontojn kaj ĉi tie temas pri la terura Kormiko kaj ĝiaj venĝaj kutimoj. Mi trovis multajn erarojn: p. 20 «da» anstataŭ «de». p. 58 kaj 80: «ne ankoraŭ» anstataŭ «ankoraŭ ne». p. 62 «sia» anstataŭ «lia». p. 60 fariĝis riproĉon. k. t. p.

Tipa loka priskribo kaj tial leginda libro.

Colo.

V. — RIĈA kaj SEN MONO de Philip Oppenheim, tradukis el la angla Fred Wadham. Eldono de Esperanto Publishing Comp. Prezo: 29 fr. Formato: 16 x 21. Paĝoj: 222. Bindita.

Vera distra romano de la lerta rakontisto Oppenheim kun bona tendenco, nome ke iu, kiu laboras kutime estas pli feliĉa ol ulo riĉa kiu ne scias kiel pasigi la tagojn. Oni kun plezuro vidas ke nia Bliss malgraŭ ĉiaj malfacilaĵoj fariĝas feliĉa homo, feliĉa edzo, feliĉa milionulo, post jaro de mizera kaj emociplena vivo. Multaj eraroj kaj te kaj tie influo de la angla lingvo. Mi miras pri la signifo de «maljunema» sinjoro? La eldonejo tamen meritas nian dankon ĉar ĝi alportis al ni libron, kiun ni povas legi facile sen troa okupo pri la gramatikaj aŭ literatura altflugado.

Colo.

JUBILEUM CURSUS VAN NIJMEGEN.
26 Lessen van 8 mooi gedrukte bladen met woordenlijst.

Velen van ons leerden Esperanto door middel van de degelijke Centra Esperanto Kursu vande Nijmegen-Esperanto Commissie die tal van jaren ook door Hilversum uitgezonden werd. De prijs die in 1938 tot 65 beliep, werd in 1939 teruggebracht op 50 fr. vermits de radiocommentaar dit jaar ontbreekt. Deze cursus is onmiddellijk en volledig verkrijgbaar. Onlangs kreeg ik van 'n priester uit het

Antwerpsche volgende beoordeeling: «Niettegenstaande ik reeds verschillende cursussen doorgeemaakt had, bleven mij nog tal van detailkwesties onklaar. Na de studie van de Nijmegen Cursus zijn al die moeilijkheden klaar gemaakt».

Welnu, om al onze leden in staat te stellen zich deze cursus aan te schaffen, hebben wij een aantal cursussen van de Jubileum-Uitgave 1935 overgenomen en bieden deze ten uitzonderlijken titel aan onze lezers aan tegen 25 fr. franco toegezonden. Het aantal is beperkt, bestel dadelijk aan het K. V. E. V. Aalst, Postcheckrekening 412354.

MODESTA TE-DEUM PRI LA ORDINARA, de John Oxenham. El la angla lingvo trad. de Joab Eljot di «K». Multobligita broŝureto eldonita en Aŭstralujo.

Ĝi estas danka kaj laŭda himno pri Dio, certe bela. El klarigoj de la tradukinto(?) tamen priviĝas, ke li rigardas Kriston nur kiel «filozofon».

C. v. H.

II. — TAGIĜAS. Broŝureto de 8 paĝoj malgrandaj, enhavanta artikolon tradukitan el la revuo The Science of Thought Review.

En tiu artikolo oni asertas ke «malpravaj ideoj pri Dio, la homo kaj la universo, kaŭzis la nunan staton de la homo — malsana, difekta, malfeliĉa, malgaja kaj malriĉa — en menso aŭ en korpo aŭ en posedo». Ke nun tamen la nova tago komencaĝas, ke la homoj komencas kompreni, ke Dio ne estas kaŭzo kaj ne deziras, ke la homoj estu difektaj, malsanaj, malriĉaj, premegitaj de la ŝarĝo gajni vivsubtenon kaj ĝenitaj de financaj zorgoj, sed ke de tio estas la kaŭzo malpravaj ideoj pri Dio, homo kaj universo. Se tiuj ideoj estas bonaj ankaŭ la homoj kaj ilia stato pliboniĝas.

Certe vere estas ke multa mizero devenas de la malĝustaj ideoj pri Dio kaj religio, precipe de la neplenumado de la Diaj ordonoj. Sed ĉe bonaj ideoj kaj bona plenumado de la ordonoj la korpaj suferoj, kiel malsanoj ktp, tial kompreneble ne forrestos, ili ja estas sekvo de la hereda peko. Sed la verkinto de tiu artikolo ne atentis, ke estas granda diferenco inter suferi kaj esti malfeliĉa. Paj homoj en sia suferado ne estas malfeliĉaj; ili povas toleri tion pro amo al Dio kaj ili ankaŭ ricevas de Dio gracojn por tio, dum homoj nepiaj vere fariĝas malfeliĉaj de la suferoj.

Krom tio, solaj bonaj ideoj pri Dio, homo kaj universo ne sufiĉas por esti bonaj kaj obeaj al la leĝoj de naturo kaj Dio, kiel malprave verkinto supozas. Ili helpas al bona vivo, sed la homo posedas liberan volon per kiu la homo malgraŭ la plej bonaj ideoj povas malbone agi.

Alia falsajo en la artikolo estas jena diraĵo: «Ĉio kion havas la Patro, estas mia», diris Jesuo, kaj tio estas ankaŭ vera pri ĉiu el ni».

Tio ne estas vera por ni. Jesuo aludas tie ĉi al Sia Dieco kaj unueco kun la Patro. Sed kompreneble ni ne havas ĉion, kion Dio havas (perfektecon ktp.). La celo de la eldoninto estas tre laŭdinda sed la asertoj estas grandparte falsaj.

C. v. H.

D I S T R A P A Ĝ O

Ĉi sube ni daŭrigas la serion de niaj enigmoj. Ni esperas ke multaj sin amuzos per tiu lerniga maniero kaj ke multnombre la solvoj envenos.

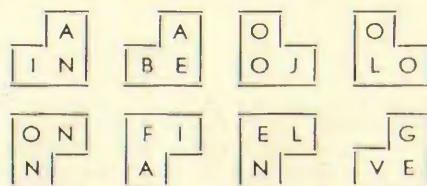
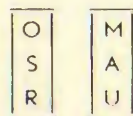
ENIGMO No 12.

o — o — — o o — — o	1. Grava homa ilo.
o o o o o o — — o	2. Kiu varbas.
o o — — — — — o o — —	3. Verbo, imperativa formo.
o o o — — — — o	4. Besteto.
o o o	5. Kiu enhavas.
o — o o — — — — — o	6. Kuracilo.
o — — — — o o — — — — o	7. Templimo.
o o o —	8. Rapide.
o o — o — — — o	9. Naŭza besto.
o o — — — o o — — — o	10. Post peko.
o o o o — — — o — — — o	11. Rezulto de travivado.
o — — — — — — — — — o o	12. Loko.
o — — — o o — — — o	13. Estajo.
o o o o o o o o o o o o	14. Bela lando.

Metu la literojn, kiuj formas la vorton, en la ringetoj.

En vertikala direkto estas ĉiam la sama litero. Solvo ensendota antaŭ la 1-a Februaro 1940.

ENIGMO No 13.

Pere de la trilateraj grupoj plenigu la grandan figuron.

Se post pacienca kunmetado vi sukcesas, vi horizontale vidos bongustajn fruktojn.

Solvo ensendota antaŭ la 1-a Februaro 1940.

Rilate al la enigmo No 10, pluraj geensendintoj de la solvo rimarkis, ke enŝoviĝis eraro cifero en la ŝlosilvortoj. Eble pluraj klopodis trovi la solvon sed pro la eraro ne ĝin trovis. Ni tial plidaŭrigas la

tempo de ensendo de la solvo No 10 ĝis la 1-a de Februaro 1940.

Jen la korekto: anstataŭ la ciferoj 1 de la tria kaj lasta difino metu 7, kaj provu, denove vian ŝancon.

Pro la cirkonstancoj ni ankoraŭ akceptos la solvojn de no 10 kaj 11 ĝis la 1-a Februaro 1940 kaj post tiu dato aperigos la nomojn de la bonaj gesolvintoj.

REDAKCIA LETERKESTO

Tyneverum. — Dankon por via poemo. Ni deziras ankoraŭ pli da ili. Kor. sal.

Golobič Peter en Ljubljana. — Sendu m. p. regule vian gazeton. Ni esperas ke vi ricevos regule ankaŭ nian revuon Kor. sal.

S-ino Csermeki en Budapest. — Dankon pro via poŝtkarto kaj promesitaj artikoloj. La kartoj pri Hungarujo ne alvenis ĝis nun. Via literaturajo aperos. Ni deziras al vi kompletan resaniĝon. Kor. sal.

M. De Valck en Gent. — Ni ne forgesis vian demandon. Pro diversaj motivoj ne estis eble publikigi la respondon. Verŝajne en la venonta numero. Amiko, do ankoraŭ iom da pacienco. Kor. sal.

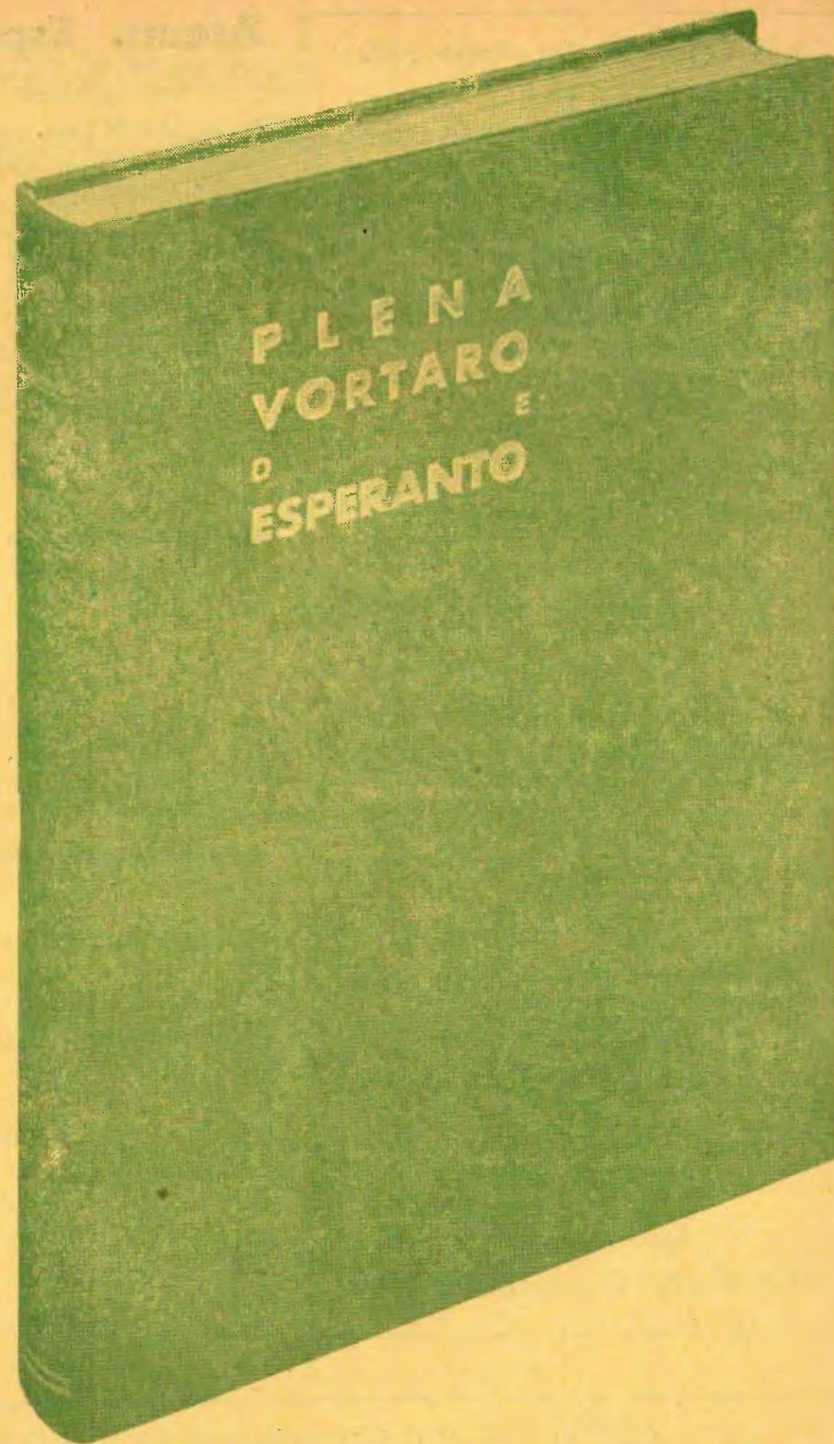
La libro

kiun

ĉiu

Esperantisto

devas posedi

Verkita de: PROF. E. GROSJEAN-MAUPIN, direktoro de la sekcio « Komuna Vortaro » ĉe la Esp-ista Akademio; A. ESSELIN; S. GRENKAMP-KORNFELD; PROF. G. WARINGHIEN; membroj de la Esp-ista Lingvo Komitato.

NUR TIU PERSONO, KIU POSEDAS KAJ UZAS CI-TIUN VORTARON, MERITAS LA BELAN NOMON: **SERIOZA ESPERANTISTO!**

Prezo 70 fr. Vendoinstituto de F.U.K.E. Eg. Segerslaan 14. Wilrijk.

FUKE-leden uit het Antwerpsche !

Voor uw

Heeren- & Kinderkleding

GEMAAKT EN NAAR MAAT

is het beste adres :

J. PAESMANS

IN 'T DUIFKEN

Koepoortstraat 64, Antwerpen. - Tel. 217.51

5 % AAN ONZE LEDEN !!

LIKEURSTOKERIJ

DE RAAF

■ ALLE SPECIALITEITEN ■

ALLE GEKENDE WIJNEN

J.VANDEUN-JESPERS

TURNHOUSCHE BAAN, 277

BORGERHOUT (ANTW.)

PRESEJO

H. & H. BRAEKEVELT

Statedreef, 177 - Tel. 1080

ROESELARE

Specialiteit :

ESPERANTO - DRUKWERK

Atentu Esperantistoj !!

Por modernaj domornamaĵoj,
ŝtalaj mebloj ktp., por moderna aranĝo de
via dominterno, ekzemple pentrado kaj
tapetado, turnu vin al :

CAMIEL TOUSSEYN

dominterno-arkitekto.

domkolorigisto-tapetisto.

Hoogstr. 44, JABBEKE (W. VI.)

(laboras tra la tuta lando

10 % da rabato por Esperantistoj)

HALT ! STOP !

Het beste Woordenboek
voor ieder Esperantist !

**GROOT WOORDENBOEK
VOOR ESPERANTO**

door A. J. van Straaten

690 bladz. moderne linnenband, puik papier
Prijs 80 fr. Katholiek Esperanto Instituut.

Steunt onze Aankondigers.

Zij steunen ons,

en hebben goede waar.

SIGARENFABRIEKEN ROMANO N.V.
GHEEL (Antw.)

ALLEEN FIJNE KWALITEIT SIGAREN, IN ALLE PRIJZEN
GROOTE KEUS. — HAVANA SIGAREN.

Prijskaarten en stalen van sigaren op aanvraag.